

ČESKÝ JAZYK

Nižší stupeň osmiletého cyklu (prima – kvarta)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura RVP ZV a GV. Je povinným maturitním předmětem určeným všem žákům 1. – 8. ročníku (primy – oktávy). Výstupy RVP ZV jsou realizovány v primě až kvartě, vzdělávací obsah vyššího gymnázia (kvinta – oktáva) vychází z RVP GV.

Časové vymezení

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících odpovídá učebnímu plánu (tj. prima – kvarta 4-4-4-4). V jedné hodině týdně se třída dělí na skupiny.

Organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro větší přehlednost je na nižším stupni gymnázia rozdělen do tří vzájemně propojených složek: Jazyková výchova – Komunikační a slohová výchova – Literární výchova, na vyšším stupni gymnázia do dvou složek: Jazyk a jazyková komunikace – Literární komunikace.

Součástí výuky předmětu Český jazyk a literatura jsou i návštěvy divadelních a filmových představení, knihoven, výstav, muzeí, galerií apod.

Realizovaná průřezová témata

V rámci předmětu Český jazyk a literatura jsou realizovány některé tematické okruhy průřezových témat Mediální výchova (MV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEGS), Osobnostní a sociální výchova (OSV), Environmentální výchova (EV) a Multikulturní výchova (MV).

Mediální výchova

- a) Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení;
- b) Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality;
- c) Stavba mediálních sdělení;
- d) Vnímání autora mediálních sdělení;
- f) Pokus o vlastní tvůrčí mediální činnost.

Výchova demokratického občana

- a) Zásady demokracie v literárních dílech;
- b) Formování volných a charakterových rysů na základě vlastní četby;
- c) Formování vztahu k mateřskému jazyku, k domovu, k vlasti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- a) Poznávání jazyka a kultury jiných zemí;
- b) Řešení problémů v různých národních literaturách.

Osobnostní a sociální výchova

- a) Mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení;
- b) Dramatizace textu;

- c) Rozvíjení kreativity (vlastní literární tvorba);
- d) Poznávání lidí a vztahů mezi nimi prostřednictvím příběhů;
- e) Komunikace v různých situacích.

Environmentální výchova

- a) Zobrazení přírody v ústní lidové slovesnosti;
- b) Člověk a příroda v různých literárních dílech.

Multikulturní výchova

- a) Kulturní diference, mezilidské vztahy;
- b) Komunikace a život v multikulturní třídní skupině.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V hodinách předmětu Český jazyk a literatura jsou pro rozvíjení a utváření klíčových kompetencí využívány zejména následující postupy:

- učitel vede žáky k práci s různými typy textů; na základě získaných poznatků provádějí žáci analýzu, učí se zobecňovat a formulovat závěry
- učitel zadává k diskusi taková témata, v nichž žáci otevřeně vyjadřují svůj názor podpořený logickými argumenty a učí se tolerovat mínění jiných
- učitel organizuje pro žáky pravidelné návštěvy divadelních a filmových představení, seznamuje je s nejnovějším děním v kultuře
- žáci se učí pracovat s různými zdroji informací (slovníky, encyklopedie, jazykové příručky, internet ...), učí se informace třídít a spojovat je do širších významových celků
- učitel vede vhodným výběrem témat i literárních ukázek žáky k tomu, aby při interpretaci textů a při psaní slohových prací uplatňovali nejen základní myšlenkové operace, ale i fantazii a kreativitu
- učitel vede žáky k tomu, aby při diskusích na odborné téma, popř. při tvorbě slohových prací odborného stylu využívali poznatky či znalosti z jiných oborů
- žáci se prostřednictvím literárních děl, filmů a besed s představiteli kulturního života seznamují se životem v cizích zemích; jsou vedeni k toleranci, otevřenosti a k pozitivnímu vnímání jiných etnických, kulturních a morálních hodnot
- učitel motivuje žáky k účasti v předmětových soutěžích a olympiádách (literární a recitační soutěže, olympiáda v českém jazyce ...)

Klíčové kompetence

V rámci předmětu Český jazyk a literatura jsou žáci vedeni k rozvíjení následujících klíčových kompetencí:

- kompetence k učení – žák se učí pracovat s odbornou literaturou, je veden k samostatné práci a k samostatnému učení, ke kritickému hodnocení různých zdrojů informací;
- kompetence k řešení problémů – žák je veden k samostatnému řešení problémů, nikoliv jen k pasivnímu přejímání cizích názorů;
- kompetence komunikativní – žák se učí vyjadřovat kultivovaně, jazykově správně, výstižně a srozumitelně s ohledem na komunikační záměr projevu; dokáže odůvodňovat své názory, obhajovat své postoje, účelně argumentovat;
- kompetence sociální a personální – žák se učí pracovat ve skupině, respektovat druhé, je veden k přejímání zodpovědnosti za svou práci;
- kompetence občanské – žák se učí toleranci v přijímání názorů druhých, v respektování jiných kultur;
- kompetence pracovní – žák rozpozná kvalitní práci a dobře splněný úkol (podle zadání a předem stanovených kritérií); s pomocí učitele či spolužáků zhodnotí podle předem stanovených kritérií práci ostatních i vlastní práci; na základě hodnocení celé práce uvede příčiny úspěchu i neúspěchu a s pomocí učitele navrhne, co by mohl příště udělat lépe a co se mu naopak povedlo.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

Výuka žáků se SVP vychází z obecných zásad stanovených školním vzdělávacím programem. Ve vyučovacích hodinách předmětu Český jazyk a literatura kladou vyučující důraz na individuální přístup k jednotlivým žákům a jejich specifickým potřebám. Tempo výuky je diferencováno tak, aby žáci se SVP měli dostatek času na zápis klíčových bodů výkladu, na promyšlení odpovědí, na přípravu při ústním i písemném zkoušení. Kromě metody frontální výuky lze začleňovat do výuky i např. skupinovou práci v heterogenních skupinách (tj. ve skupinách, v nichž pracují žáci s rozdílným nadáním a s rozdílnými schopnostmi). Vyučující bude v případě potřeby spolupracovat na plánu pedagogické podpory (PLPP) nebo individuálním vzdělávacím plánu žáka (IVP). Jako formu pedagogické podpory lze využít také aplikaci „Google classroom“, jejímž prostřednictvím může žák v odpovídajícím tempu pracovat na úkolech.

Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků

Výuka žáků mimořádně nadaných vychází z obecných zásad stanovených školním vzdělávacím programem. Ve vyučovacích hodinách předmětu Český jazyk a literatura je kladen důraz na individuální přístup vyučujících k nadaným žákům tak, aby se jejich talent co nejvýrazněji rozvíjel. Žákům je předkládáno rozšiřující učivo, nabízena možnost individuálního studia dalších materiálů kromě běžně užívaných při výuce, možnost konzultací s vyučujícím. Mimořádně nadaným žákům je doporučováno účastnit se Olympiády v českém jazyce, literárních soutěží či recitačních soutěží. V případě potřeby bude vyučující spolupracovat na tvorbě individuálně vzdělávacího plánu pro mimořádně nadaného žáka.

Pro organizaci nadstandardní domácí práce může vyučující využít aplikaci „Google classroom“.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK:

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Žák: - pochopí význam jazyka a řeči jako dorozumivacího prostředku mezi lidmi	Žák: - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - vyhledává slova z oblasti nářečí, slangu, argotu - pracuje s jazykovými příručkami, zejména s PČP,SSČ	Obecné výklady o českém jazyce - řeč a jazyk - jazyk národní a jeho útvary - jazykověda a její složky - jazykové příručky	MKV – kulturní odlišnosti Občanská výchova – regionální zvyky a tradice, historická území
- rozlišuje česká a běžně užívaná cizí slova - chápe rozdíl mezi zvukovou a písemnou podobou slova	- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - vysvětluje rozdíly mezi zvukovou a písemnou podobou slova - správně intonuje - definuje spodobu znělosti, samostatně pracuje s PČP,SSČ	Zvuková stránka jazyka - spisovná a nespisovná výslovnost - hláskosloví, znělé a neznělé hlásky, spodoba znělosti - zvuková stránka slova - zvuková stránka věty	OSV – samostatnost při práci s jazykovými příručkami - rozvoj komunikačních schopností; MKV – posouzení výslovnosti nerodilých mluvčí v třídní skupině
- rozlišuje části slova - dokáže pracovat se slovníky a Pravidly českého pravopisu	- rozlišuje slova příbuzná - orientuje se v odvozování slov - zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický - správně vyslovuje souhláskové skupiny - opírá se o práci s PČP, SSČ – jazyková norma	Stavba slova a pravopis - slovtvorný základ, předpona, přípona, koncovka - slova příbuzná - stavba slova - hláskové změny při odvozování - předpony s,z,vz a předložky s, z - vyjmenovaná slova	MKV – uvědomění si obtížnosti zvládnout český pravopis pro nerodilé mluvčí
- správně třídí slovní druhy - používá spisovné tvary slov	- naučí se rozlišovat slovní druhy - skloňuje podle vzorů podst. jména, příd. jména, zájmena, číslovky - rozlišuje jména vlastní a obecná - tvoří správné tvary příd. jmen, jmenné tvary příd. jmen - vyhledává v textu zájmena a vysvětluje jejich funkci - vyhledává v textu číslovky, ovládá jejich pravopis - tvoří a určuje slovesné tvary - aplikuje pravidla pravopisu v koncovkách jmen a sloves a ve	Tvarosloví, slovní druhy Podstatná jména – mluv. kategorie - podst. jm. konkrétní, abstraktní - podst. jm. hromadná, pomnožná, látková - podst. jm. obecná a vlastní - skloňování vlastních jmen osobních a místních - pravopis podstatných jmen Přídavná jména – druhy - skloňování a stupňování - jmenné tvary příd. jmen - pravopis příd. jmen Zájmena – druhy	MKV- uvědomování si vlastní identity, ale i vnímání druhého člověka /učivo- vlastní jména/ Zeměpis – místopis, /vlastní názvy zeměpisné/ OSV- komunikační dovednosti - samostatnost při práci s textem

	vyjmenovaných slovech	<ul style="list-style-type: none"> - skloňování zájmena já - skloňování zájmen podle vzorů ten, náš - pravopis zájmen Číslovky – druhy - čtení a psaní číslovek - skloňování číslovek základních Slovesa – mluvnické kategorie /osoba, číslo, čas, způsob/ - podmiňovací způsob přítomný a minulý 	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v textu a rozlišuje větnou stavbu – větu jednoduchou a souvětí - dokáže spojit věty do souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává v textu větu jednoduchou a určuje část podmětnou a přísudkovou - znázorní graficky stavbu věty jednoduché - aplikuje základ. zásady výstavby věty - rozlišuje a dovede určit podle algoritmu ostatní větné členy - spojuje věty do souvětí nejčastějšími spoj. výrazy - aplikuje v písem. projevu znalosti syntaktického pravopisu – shoda přísudku s podmětem 	<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní větné členy - podmět vyjádřený, nevyjádřený, všeobecný - druhy přísudku - shoda přísudku s podmětem -rozvíjející větné členy /přívlastek, předmět, příslovečné určení/ - věta jednoduchá a souvětí 	<p>OSV- rozvíjení komunikačních dovedností a tvořivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení pozornosti - rozvíjení poznávacích schopností <p>MV – interpretace a stavba mediálních sdělení</p>

Očekávané výstupy z RVP Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
- učí se výstižně dorozumívat a tvořivě pracovat s textem	- nachází principy časové posloupnosti ve vypravování - uceleně reprodukuje text - dokáže použít bohatší jazykové prostředky - vypracuje osnovu formou hesel a vět - odlišuje spisovné a nespisovné projevy - učí se správnému písemnému projevu a práci s textem - využívá znalosti o jazykové normě	Vypravování - dějová posloupnost při vypravování - osnova vypravování - jazykové prostředky ve vypravování - přímá řeč ve vypravování	OSV - kreativita - komunikační dovednosti - mezilidské vztahy
- je schopen nalézt a vystihnout podstatu popisovaných předmětů a jevů	- rozlišuje druhy a funkce popisu - volí vhodné jazykové prostředky a postup při zpracování popisu - využívá dosavadních poznatků o jazyce a stylu	Popis - statický popis /p. předmětu, osoby/ - dynamický popis /p. děje, p. pracovního postupu/	OSV – kreativita MV – v případě potřeby tvorba mediálního sdělení Biologie, fyzika – popis pokusu
- učí se spolupracovat a komunikovat při tvorbě textů	- rozlišuje zprávu a oznámení - odlišuje fakta od názorů a hodnocení - vytváří jednoduchý inzerát, objednávku, zprávu, oznámení - pokouší se formulovat hlavní myšlenky textu - učí se spolupracovat a komunikovat při tvorbě textů	Jednoduché komunikační žánry - vzkaz, inzerát, objednávka - zpráva, oznámení	OSV – zaujímá postoj k daným informacím -mezilidské vztahy MV – vnímání mediálního sdělení a kritické čtení - žák se zapojuje do mediální komunikace a komunikace s úřady
- získá schopnost rozlišit podstatné a nepodstatné informace v textu	- vyjadřuje vlastními slovy myšlenky textu - využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky - vytváří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu	Práce s učebním textem - výtah - výpisky	Na základě výběru textů posilovat mezipředmětové vztahy, např. s dějepisem, fyzikou, biologií, lze rozvíjet i environmentální výchovu
- učí se uspořádat informace v písemné komunikaci	- napíše soukromý dopis - osvojí si zásady psaní dopisu úředního - rozvíjí písemný projev, využívá vhodné jazykové prostředky	- Dopis - dopis osobní - dopis úřední	OSV - mezilidské vztahy - komunikace - pravidla chování

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák - čte s porozuměním prozaické i básnické texty různých epoch i uměleckých směrů.</i></p> <p><i>- orientuje se v textu, rozlišuje podstatné a méně podstatné informace.</i></p> <p><i>- rozlišuje základní literární druhy a hlavní žánry.</i></p> <p><i>- reprodukuje přečtený text ústně i písemně, vyjadřuje dojmy z povinné i vlastní četby, převypráví text vlastními slovy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - žák je schopen podle návodných otázek jednoduchého rozboru textu - vytvoří osnovu a reprodukuje podle ní text - hodnotí postavy a jejich jednání - určí hlavní myšlenku textu - doloží své tvrzení ukázkou z textu a vyjadřuje svůj postoj k textu 	<p>a) <u>analytické a prožitkové čtení</u> jednoduchá interpretace tematicky řazených textů porovnávání různého zpracování námětu u různých autorů, jeho shrnutí a samostatná mluvená i psaná reprodukce textu výrazné hlasité čtení a přednes</p> <p>b) <u>základy literární teorie</u> - základní literární druhy - vybrané literární žánry – mýty, báje, pověsti, bajka, píseň, povídka, balada, romance, román... - ÚLS a její znaky - vybrané básnické prostředky (metafora, personifikace..)</p> <p>c) <u>základy literární historie</u> - základní informace o autorech ukázek /národnost, doba, tematické zaměření tvorby, nejznámější dílo/a - literatura národní a světová - časová posloupnost/pouze nejznámější směry, autoři, díla/</p>	<p>OSV osobnostní a morální rozvoj literárních osobností (Němcová, Seifert, Jirásek, Čapek...)</p> <p>VDO (např. práce s Foglarovými hrdiny)</p> <p>EV – vztah člověka a životního prostředí (Těsnohlídek, Augusta...)</p> <p>VEGS (Petiška, Olbracht...)</p> <p>MKV: multikulturalita (Marco Polo, Stoweová)</p>

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> zvládá správné tvary podvojného čísla při užívání ve větě v textu pozná tvary vztažných zájmen a umí rozeznat stylizační rozdíl mezi KTERÝ a JENŽ a rozhodnout o správné aplikaci v textu 	<ul style="list-style-type: none"> tvary slov typu oči, uši, ruce, nohy... skloňování a užívání zájmen vztažných 	OSV – probíhá průběžně celý rok;
<ul style="list-style-type: none"> samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami 	<ul style="list-style-type: none"> zvládá složitější slovesné tvary s pomocí užití Slovníku spis. češtiny nebo Pravidel pravopisu chápe významový rozdíl mezi činným a trpným sloves. rodem a dovede je prakticky užívat rozeznává příslovečné spřežky od jiných slovních druhů a zvládá jejich pravopis umí stupňovat přídavná jména i příslovce 	<ul style="list-style-type: none"> přítomné tvary sloves 1.,3.,4. třídy příčestí minulé sloves 2.třídy slovesný rod činný a trpný (opisný i zvrtný) druhy příslovcí a příslovečné spřežky stupňování příslovcí 	MV – práce s chybou v mediálních sděleních
<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> zvládá pravopis předložek S a Z umí správně zvolit buď předložku slabičnou, nebo neslabičnou, zároveň pracuje s jejich přízvučností rozeznává spojky, chápe jejich význam ve větě a na tom základě určuje spojky podřadící a souřadící, v souvislosti s tím dovede užít interpunkční znaménka pozná významový rozdíl mezi částicemi a jinými slovními druhy pozná funkci citoslovcí ve výpovědi a dovede zdůvodnit jejich stylistickou platnost zvládne základy pravopisu při psaní velkých písmen prohlubuje pravopis y/i chápe rozdíl mezi souslovím a slovem, dvojím významem slov, 	<ul style="list-style-type: none"> předložky pojící se s 2. a 7. pádem použití slabičné a neslabičné předložky spojky souřadící a podřadící částice a jejich funkce ve větě používání citoslovcí psaní velkých písmen ve jménech vlastních věcný význam slov, sousloví a rčení 	MV – práce s chybou v mediálních sděleních

	<p>poznává praktické rozdíly mezi spisovným a nespisovným souslovím</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže zformulovat a vysvětlit významy slov mnohoznačných, pozná a sám vytváří metafory ➤ uvědomuje si vnitřní souvislosti přenesených pojmenování ➤ vytváří synonyma a prakticky obohacuje svůj slovní projev písemný i mluvený, zároveň chápe rozdílnou stylistickou platnost synonym ➤ chápe rozdíl mezi mnohoznačným slovem a homonymem ➤ obohatí si slovní zásobu o některé odborné výrazy a cizí slova 	<ul style="list-style-type: none"> ○ slova jednoznačná a mnohoznačná ○ přenesená pojmenování – metonymie a metafora ○ synonyma a jejich použití ○ homonyma ○ slovní zásoba a způsoby jejího obohacování 	<p>Cizí jazyky – odlišné užívání velkých písmen; odlišnosti ve frazémeh v jednotlivých jazycích</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, zvládá zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ chápe jazyk jako neustále se vyvíjející proces a sám je schopen tvořit některá slova – odvozováním, přechylováním, zkracováním ➤ umí teoreticky rozeznat a prakticky užívat věty jednočlenné, dvojčlenné a větné ekvivalenty a využívat jich ve vlastní tvorbě ➤ rozeznává základní a rozvíjející větné členy, dokáže je pojmenovat, tvořit a správně umístit ve větě 	<ul style="list-style-type: none"> ○ odvozování pomocí předpon a přípon ○ skládání a přechylování ○ slova zkratková a zkratky ○ větná stavba – věty jednočlenné, dvojčlenné, větné ekvivalenty ○ druhy vět podle funkce 	<p>Německý jazyk – porovnání poměru složenin a odvozenin v němčině a češtině</p> <p>Cizí jazyky – nemožnost přechylování jmen; otázky přechylování a nepřechylování v češtině</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozeznává vedlejší věty, nahrazuje je větnými členy a naopak ➤ chápe pravopisné souvislosti – shoda podmětu s přísudkem, interpunkce ➤ dokáže propojit dosavadní znalosti o mluvnicí, nechápe učivo jako samostatné, vytržené celky, logicky dovede zdůvodnit smysl probírané látky a prakticky ji aplikovat 	<ul style="list-style-type: none"> ○ druhy přísudků ○ druhy podmětů ○ rozvíjející větné členy ○ větné členy několikanásobné ○ druhy vedlejších vět ○ shoda podmětu s přísudkem tvoření vět ○ stavba textu 	<p>Cizí jazyky – postavení podmětu v cizojazyčných větách</p>

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ŽÁK: <i>rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</i>	ŽÁK: dovede reagovat na sdělované skutečnosti a logicky sestylizovat odpověď	vypravování – ústní, písemné	MV – tvorba mediálního sdělení (pozvánka)
<i>dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</i>	naučí se tolerovat názory druhého osvojí si zásady kultivovaného projevu učí se hodnotit a obhajovat svá tvrzení	improvizovaný rozhovor	EV – vztah člověka k prostředí OSV – osvojení si základních pravidel pro komunikaci, i komunikační partner musí mít prostor pro své vyjádření
<i>odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</i>	dokáže reprodukovat jednoduchý příběh ústně i písemně s využitím znalostí z mluvnice dovede improvizovat jednoduchý příběh na dané téma učí se formulovat myšlenky, vyjadřovat se abstraktními pojmy rozšiřuje slovní zásobu o knižní výrazy a obrazná pojmenování	popis uměleckých děl líčení charakteristika	MKV – lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity
<i>využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výtah z přečteného textu</i>	umí odlišit důležité informace, najít a zformulovat myšlenku textu orientuje se v textu odborném, dokáže nalézt neznámé informace v patřičném slovníku	popis pracovního postupu užití odborných názvů v popisu	Odborné předměty (např. biologie, chemie, fyzika...) – orientace v odborném textu, popis pracovních postupů v rámci laboratorních cvičení
<i>uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</i>		životopis žádost pozvánka výtah	OSV – praktická využití uvedených slohových útvarů v osobním životě
<i>využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</i>			Cizí jazyky – odlišnosti zásad při psaní textů v jednotlivých jazycích

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák:</p> <p><i>Čte s porozuměním prozaické i básnické texty různých epoch i uměleckých směrů.</i></p> <p><i>Orientuje se v textu, rozlišuje podstatné a okrajové informace.</i></p> <p><i>Uceleně reprodukuje přečtený text, formuluje ústně i písemně dojmy z četby, vlastními slovy interpretuje myšlenky díla.</i></p> <p><i>Rozlišuje základní literární druhy a hlavní žánry.</i></p> <p><i>Jednoduše popisuje strukturu literárního díla.</i></p>	<p>Žák:</p> <p>u epických textů :</p> <p>rozčlení text podle osnovy vytvoří osnovu reprodukuje text podle osnovy rozlišuje stručnou a podrobnou reprodukci textu hodnotí postavy a jejich jednání určí hlavní myšlenku textu pomocí otázek provede jednoduchý obsahový i formální rozbor textu doloží své tvrzení citátem z textu vyjadřuje svůj postoj k textu</p> <p>u lyrických textů: určí námět a hlavní myšlenku textu vyhledá hlavní motiv/y chápe hlavní rozdíly mezi poezií a prózou rozlišuje běžné a básnické vyjádření</p> <p>výrazně čte a podle svých možností i recituje</p> <p>naučí se nazpaměť vybrané úryvky prozaické i básnické</p> <p>uvědomuje si znaky některých lit. žánrů</p>	<p>a) analytické a prožitkové čtení jednoduchá interpretace tematicky řazených textů porovnávání různého zpracování tématu vyhledávání požadovaných informací, jejich shrnutí a samostatná reprodukce výrazný přednes a recitace vybraných textů</p> <p>b) základy literární teorie struktura literárního díla epika – lyrika – drama zvukové prostředky verše některé literární žánry /pohádka klasická i moderní, pověst, povídka, román, romance,.../</p> <p>c) základy literární historie základní informace o autorech ukázek /národnost, doba, tematické zaměření tvorby, nejznámější dílo.../ literatura národní a světová časová posloupnost/pouze nejznámější směry, autoři, díla/</p>	<p>na literárních textech Osobnostní a sociální výchova/ sociální, morální i osobnostní rozvoj/</p> <p>Výchova demokratického občana/společnost a škola, občan a stát, principy demokratického rozhodování/</p> <p>Multikulturní výchova/kulturní diference, lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity/</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech/objevujeme Evropu a svět, základy evropské vzdělanosti/</p> <p>Environmentální výchova/člověk a příroda, podmínky života, člověk a životní prostředí/</p> <p>Mediální výchova/kritické čtení, rozdíl mezi literárním a mediálním sdělením/</p>

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák:</p> <p><i>Čte s porozuměním prozaické i básnické texty různých epoch i uměleckých směrů.</i></p> <p><i>Orientuje se v textu, rozlišuje podstatné a okrajové informace.</i></p> <p><i>Uceleně reprodukuje přečtený text, formuluje ústně i písemně dojmy z četby, vlastními slovy interpretuje myšlenky díla.</i></p> <p><i>Rozlišuje základní literární druhy a hlavní žánry.</i></p> <p><i>Jednoduše popisuje strukturu literárního díla.</i></p>	<p>Žák:</p> <p><u>u epických textů :</u> rozčlení text podle osnovy vytvoří osnovu reprodukuje text podle osnovy rozlišuje stručnou a podrobnou reprodukci textu hodnotí postavy a jejich jednání určí hlavní myšlenku textu pomocí otázek provede jednoduchý obsahový i formální rozbor textu doloží své tvrzení citátem z textu vyjadřuje svůj postoj k textu</p> <p><u>u lyrických textů:</u> určí námět a hlavní myšlenku textu vyhledá hlavní motiv/y chápe hlavní rozdíly mezi poezií a prózou rozlišuje běžné a básnické vyjádření</p> <p>výrazně čte a podle svých možností i recituje</p> <p>naučí se nazpaměť vybrané úryvky prozaické i básnické</p> <p>uvědomuje si znaky některých lit. žánrů</p>	<p>d) <u>analytické a prožitkové čtení</u> jednoduchá interpretace tematicky řazených textů porovnávání různého zpracování tématu vyhledávání požadovaných informací, jejich shrnutí a samostatná reprodukce výrazný přednes a recitace vybraných textů</p> <p>e) <u>základy literární teorie</u> struktura literárního díla epika – lyrika – drama zvukové prostředky verše některé literární žánry /pohádka klasická i moderní, pověst, povídka, román, romance,.../</p> <p>f) <u>základy literární historie</u> základní informace o autorech ukázek /národnost, doba, tematické zaměření tvorby, nejznámější dílo.../ literatura národní a světová časová posloupnost/pouze nejznámější směry, autoři, díla/</p>	<p>OSV – na základě seznamování se s literárními texty sociální, morální i osobnostní rozvoj</p> <p>MKV – kulturní diference, lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>VEGS – objevujeme Evropu a svět, základy evropské vzdělanosti</p> <p>EV – člověk a příroda, podmínky života, člověk a životní prostředí</p> <p>MV – kritické čtení, rozdíl mezi literárním a mediálním sdělením</p>

Český jazyk - jazyková výchova, komunikační a slohová výchova

tercie

Očekávané výstupy z RVP	Školní očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<i>žák – v souvislosti se vzájemným stykem lidí ve společnosti si uvědomí smysl existence jazyka a řeči</i>	žák -chápe pojem národní jazyk, spisovný a nespisovný jazyk, nářečí a příbuznost jazyků slovanských	obecné výklady o českém jazyce (útvary jazyka, jazyková kultura, slovanské jazyky)	OSV – kultivovanost projevu Dějepis – příbuznost indoevropských a slovanských jazyků Zeměpis – oblasti osídlené uvedeným etnikem
<i>chápe jazykové změny jako stále probíhající proces , odrážející civilizační vývoj</i>	osvojí si podstatu slovo tvorby a současné tendence obohacování slovní zásoby, upevňuje schopnosti rozpoznávat spisovné a nespisovné vyjadřování porozumí cizím slovům a dokáže je nahradit českými	nauka o slovní zásobě a tvoření slov, slova přejatá- výslovnost a pravopis	MKV -význam studia cizích jazyků
<i>správně třídí slovní druhy, používá spisovné tvary slov a vhodně je aplikuje podle komunikační situace, dokáže pracovat se slovníky a Pravidly českého pravopisu a vyhledávat v nich složitější jevy</i>	naučí se rozlišovat základní slovní druhy pochopí kategorie jmenného čísla včetně tvarů duálových dokáže rozpoznat rozdíly při užívání různých slovesných tvarů orientuje se ve znalosti ortografie včetně základních pravidel interpunkce	tvarosloví - nepravidelnost skloňování, skloňování přejatých slov včetně vlastních, zájmeno týž/tentýž, slovesné kategorie a využití různých slovesných tvarů, pravopis koncovek jmen a sloves	OSV- vedení k samostatnosti při vyhledávání informací ve Slovníku spisovné češtiny Zeměpis – návaznost na skloňování místních jmen cizího původu
<i>rozpozná funkci větného ekvivalentu v uměleckém textu</i>	naučí se vhodně užívat jednotlivých typů ekvivalentu a vět	větný ekvivalent, věta jednočlenná a dvojčlenná zápor	OSV – schopnost asertivní komunikace
	pochopí význam základních a rozvíjejících větných členů dokáže samostatně formulovat různé druhy vět jednoduchých	základní , rozvíjející a několikanásobné větné členy	OSV- rozvoj logického myšlení /např. u druhů přívlastku/
	naučí se vyhledávat několikanásobné větné členy, správně používat souřadná spojení rozšíří si znalosti v oblasti pravopisu ve shodě a interpunkci	významový poměr mezi několikanásobnými vět. členy	
	prohloubí si znalosti o vztazích mezi větnými členy	grafické znázornění stavby věty jednoduché	OSV – rozvoj prostorového myšlení
<i>dovede vhodně používat jednotlivé typy vedlejších vět v souvětí</i>	pochopí rozdíl mezi hlavní a vedlejší větou rozvíjí si znalosti interpunkce	souvětí podřadné, druhy vět vedlejších a jejich souřadné spojení	
	dokáže aplikovat poznatky o skladbě	tvoření vět, textová skladba	

<i>je schopný tvořit složitější větné konstrukce</i>	uvědomuje si sémantický rozdíl mezi jednotlivými druhy spojení, prohlubuje znalost interpunkce	souvětí souřadné, významové poměry mezi hlavními větami	
<i>nalézá vhodně hodnotící výrazy, chápe a používá frazeologická spojení</i>	naučí se rozpoznávat charakteristiku vnější a vnitřní, přímou a nepřímou, používat adekvátní jazykové prostředky	charakteristika literárních postav	OSV – rozvoj kritického myšlení
<i>pochopí podstatu přenesených pojmenování</i>	rozpozná znaky subjektivního popisu, vyhledá umělecké prostředky	líčení	OSV – rozvoj vnímání EV – vztah k životnímu prostředí
<i>učí se co nejpřesněji popsat jev, využívat odborné výrazy</i>	uvědomí si strukturu útvaru, užívat příčinné, důsledkové vztahy a jmenné vyjadřování, uvědomí si rozdíl mezi výkladem a popisem	výklad	Vazba na všechny odborné předměty, zájmovou či profesní orientaci
<i>rozlišuje podstatné a nepodstatné informace v textu věkově přiměřeném</i>	pochopí rozdíl mezi citací/výpiskem, osnovou a výtahem informace	výtah	OSV – prohlubuje rozumové schopnosti při práci s textem, rozvíjí analytické myšlení
<i>získá schopnost subjektivního posouzení problému a jeho formulování</i>	rozpozná rozdíl mezi výkladem a úvahou z hlediska výstavby textu, účasti autorova subjektu i volby jazykových prostředků	úvaha	OSV – vede k zaujímání postojů vůči aktuálním jevům
	upevní si znalosti o rozdílech mezi funkčními styly, jazykem mluveným a psaným	shrnutí učiva o slohu	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>- žák rozumí významu a smyslu literárního textu</p> <p>- formuluje ústně i písemně dojmy z četby, názory na diskutované problémy, hlavní myšlenky textu</p> <p>- vytváří si pozitivní vztah k literatuře, chápe ji jako významného pomocníka při získávání životních hodnot</p> <p>- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>- přiřazuje literární text k literárnímu druhu, charakterizuje jednotlivé literární útvary (balada, epigram, aforismus, sonet, novela, povídka, lyrické básně podle obsahu...)</p> <p>- rozlišuje základní literární směry (romantismus, realismus), uvádí jejich významné představitele v české a světové literatuře</p> <p>- orientuje se ve struktuře literárního textu</p> <p>- popisuje výrazné prvky jazyka literárního díla</p> <p>- tvoří podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie pokus o vlastní literární text</p>	<p>- žák je schopen podle návodných otázek jednoduchého rozboru textu ve všech plánech</p> <p>- má povědomí o chronologickém řazení nejvýznamnějších uměleckých směrů, autorů, děl v literatuře 19. stol.</p> <p>- chápe hlavní rozdíly mezi romantismem a realismem</p> <p>- je schopen výrazného přednesu textu, dle možností recitace s patrným porozuměním textu</p>	<p>a) Analytické a prožitkové čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchá interpretace tematicky řazených textů - sledování shod a rozdílů ve zpracování podobného námětu u různých autorů - shrnutí a samostatná reprodukce - výrazný přednes <p>b) Základy literární teorie</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní literární druhy - některé literární útvary (sonet, balada, bajka, epitař, epigram, kaligram, fiktivní dopis, novela, povídka, soudnička, science-fiction...) - poučení o divadle a jeho prostředcích - satira a její prostředky - humor, jeho typy - základní postupy v řazení motivů (opakování, kontrast, gradace, paralelismus) - zvukové prostředky verše - ŮLS, její znaky a forma, ohlasová metoda - základní básnické prostředky (obrazná vyjádření, figury) <p>c) Základy literární historie</p> <ul style="list-style-type: none"> - nejstarší památky světové literatury - vybrané památky starší české literatury - nejznámější památky světové renesanční literatury - vývoj ve světové a české literatuře 19. stol. od romantismu k realismu - vývojové tendence v moderní poezii (dada, poetismus) 	<p>OSV – osobnostní rozvoj (např. Moliere, Mácha, Morgenstern, Nezval, Hrubín...), sociální rozvoj (např. Dickens, Villon, Bezruč, Čechov...), morální rozvoj (biblické příběhy, bajky...)</p> <p>VDO – principy demokracie (např. Havlíček Borovský...)</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (science-fiction), vztah člověka k prostředí (přírodní lyrika – stará čínská, staročeská, Mácha, Seifert...)</p> <p>VMEGS – objevujeme Evropu a svět (významní autoři a díla světové literatury od nejstarších dob, nadčasovost určitých témat)</p> <p>MKV – multikulturalita (L. C. Rosten...)</p>

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p><i>Žák:</i> <i>spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</i></p> <p><i>rozlišuje a příklady z textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh, samostatně pracuje se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</i></p> <p><i>správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</i></p> <p><i>využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace, samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický</i></p>	<p><i>Žák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopí zásady správné výslovnosti samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin domácích slova specifik slov cizích - uplatní pravidla o přízvuku a větné melodii v praxi - obohatí si individuální slovní zásobu - porozumí běžně užívaným zkratkám a slovům zkratkovým a přejatým - seznámí se s jazykovými slovníky a příručkami a naučí se v nich orientovat - upevní si dovednosti rozlišování slovních druhů, přiřazování k vzorům a tvoření správných tvarů jmen - získá poučení pro skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen - procvičí si probrané slovesné tvary, osvojí si tvary přechodníků, jejich užívání i stylistickou platnost - dodržuje zásady a pravidla českého pravopisu při psaní pravopisných cvičení i v samostatných písemných projevech, na základě znalosti normy vybírá vhodné jazykové prostředky podle komunikační situace - chápe rozdíly ve stavbě věty a souvětí - určuje větné členy - rozeznává a uvádí příklady shody, řízenosti a přimykání 	<p><u>Zvuková stránka jazyka</u> - hlásky, souhlásky, spodoba znělosti, slova neslabičná - přízvuk - větná melodie - výslovnost slov přejatých</p> <p><u>Slovní zásoba a význam slova</u> - význam slova, synonyma, antonyma, homonyma - význam základní, druhotný a obrazný - slova domácí a mezinárodní</p> <p><u>Tvoření slov</u> - stavba slova, odvozování, skládání a zkracování slov - obohacování slovní zásoby</p> <p><u>Tvarosloví</u> - slovní druhy, slova ohebná, neohebná, podstatná jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména obecná a vlastní - skloňování cizích vlastních jmen - přídavná jména a jejich druhy - stupňování přídavných jmen - druhy zájmen a číslovek - slovesa a jejich tvary <p><u>Pravopis</u> - lexikální a tvaroslovný</p>	<p>Cizí jazyky – výslovnost a pravopis cizích slov, pravidla kladení přízvuku, hláskový systém</p> <p>OSV – rozvoj individuální slovní zásoby, dovednosti v práci se slovníky, získání schopnosti dobré komunikace a pravopisně správného písemného vyjadřování, rozvoj logického myšlení</p>

<p><i>rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v souvětí, v písemné projevů zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v souvětí</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozeznává větu jednočlennou, dvojčlennou a větný ekvivalent - zvládá pravidla interpunkce u různých typů přívlasků , rozlišuje doplněk od příslovečného určení - rozlišuje věty hlavní a vedlejší, řídicí a závislé - určuje typ souvětí a druhy vedlejších vět, rozlišuje přísudkové a doplňkové vedlejší věty a poměr souřadně spojených vět a větných členů - ovládá pravopis přímé řeči - určí samostatný větný člen 	<p><u>Pravopis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - syntaktický <p><u>Skladba</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -větné členy - věta jednoduchá a souvětí - shoda, řízenost, přimykání - věty dvojčlenné a jednočlenné - větný ekvivalent - přívlastek těsný, volný, přístavek - doplněk - věta hlavní a vedlejší, řídicí a závislá - souvětí souřadné a podřadné, složité souvětí - druhy vedlejších vět - druhy významového poměru mezi souřadně spojenými větami nebo větnými členy - samostatný větný člen - řeč přímá, nepřímá - pořádek slov 	
---	---	---	--

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák: rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p> <p>dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p> <p>v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p> <p>využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, vytvoří výtah z přečteného textu</p> <p>využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní</p>	<p>Žák: - rozpoznává jednotlivé publicistické útvary v denním tisku - dokáže určit specifika těchto útvarů vzhledem k výběru faktů a k jejich cíli</p> <p>- rozliší jednotlivé funkční styly a dokáže aplikovat tyto znalosti při tvorbě kratších útvarů</p> <p>- zvládá základní řečnické útvary - vzhledem k zaměření proslovu volí vhodné stylistické prostředky, - dokáže formulovat otázku, řídit jednoduchou diskusi a shrnout její hlavní myšlenky</p> <p>- dokáže se orientovat v jednoduchém výkladu, postihne stavbu ve formě výtahu, dokáže si poznamenat podstatné informace ze slyšeného textu</p> <p>- dokáže vytvořit vlastní slohové projevy na základě znalosti probraných útvarů a kompozičních postupů (odliší charakteristiku od popisu, vytvoří popis pracovního postupu a prostý statický popis, pochopí základní dějové složky vypravování, různé způsoby jejich řazení, osvojí si jim odpovídající jazykové prostředky, vytvoří úvahu)</p>	<p>- publicistické útvary</p> <p>- funkční styly – prostěsdělovací, odborný, umělecký, administrativní (tiskopisy, životopis)</p> <p>- proslov, diskuse</p> <p>- jednoduchý výklad</p> <p>- popis, vypravování, jednoduchá úvaha</p>	<p>OSV – orientace v odborném textu, vnímavost k projevům v médiích, získání kritického odstupu, praktické dovednosti při vyplňování tiskopisů a tvorbě vlastního životopisu, výchova k vytváření vlastních postojů a k aktivní účasti na společenském dění</p> <p>Fyzika, dějepis, biologie – využití odborných textů</p> <p>MV – práce s mediálním sdělením, objektivita a subjektivita novinářského sdělení, prostředky manipulace</p> <p>OSV – tvůrčí psaní</p> <p>OSV – rozvoj logického myšlení</p>

Český jazyk – literární výchova

kvarta

Očekávané výstupy z RVP	Školní očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>Žák: <i>uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</i></p> <p>.</p> <p><i>rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</i></p> <p><i>rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich významné představitele, podle svých schopností tvoří vlastní literární text</i></p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí své vyjadřovací schopnosti - je schopen postihnout kompozici literárního díla a uspořádání dějových složek - analyzuje jazykové prostředky a chápe smysl jejich užití v literárním díle - sám formuluje smysl literárního textu <p>- seznamuje se s autory ukázek (jejich zařazením a další tvorbou)</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně získává informace o jednotlivých autorech a dílech - postihne hlavní náměty, motivy, jazykové prostředky typické pro jednotlivé autory <p>- chápe specifika jednotlivých literárních druhů a žánrů i způsobů zobrazení skutečnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje získané znalosti ve vlastním literárním projevu - výrazně čte a recituje vybrané texty 	<ul style="list-style-type: none"> - autor – literární text – čtenář – čtenářský zážitek, výklad textu - významová a tvarová výstavba textu - verš, strofa, rým, rytmus, metrum - jazyk básně, básnické figury - prvky kompozice: kontrast, opakování, gradace <p>- ukázky z tvorby významných autorů</p> <ul style="list-style-type: none"> - lyrické žánry: píseň, pásmo, nonsensová poezie, lyrika vlastenecká, milostná, přírodní, úvahová, epitaf - epické žánry: balada, pohádka pro dospělé, povídka, romaneto, román, science-fiction - žánry věcné literatury: memoáry 	<p>OSV – mezilidské vztahy, psychologická motivace jednání</p> <p>Dějepis – historický kontext</p> <p>Zeměpis – zvyky a životní styl příslušníků cizích národů</p> <p>Biologie – vztah k životnímu prostředí</p> <p>Cizí jazyky – správná výslovnost jmen a cizích výrazů</p> <p>Výtvarná výchova – výtvarné složky filmové a divadelní realizace</p> <p>Hudební výchova – zhudebněné texty</p>

<p>uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p> <p>porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování, formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p>	<p>- chápe souvislosti mezi společensko-historickou skutečností a literární tvorbou - seznámí se s vybranými literárními směry a jejich představiteli</p> <p>- zajímá se o kulturní dění, navštěvuje filmová a divadelní představení, sleduje vhodné televizní pořady</p>	<p>drama: autorské divadlo, hudebnědivadelní žánry - způsob zobrazení: parodie, satira</p> <p>literární směry 20. století</p> <p>filmová, rozhlasová, televizní tvorba adaptace literárních děl literatura hodnotná a konzumní</p>	<p>OSV – kulturní obohacování vlastní osobnosti</p> <p>MKV – porovnání odlišného národnostního prostředí žáků ve třídě</p> <p>VEGS – porovnání české kulturní produkce se zahraniční</p>
---	---	--	--